

ዝተናፈቅኩም መራሕቲ ተቃዋሚቲ ውድባት ኤርትራ አማውታና ድሕርን ቅድምን ከይከውን አይንተሃመል

ካብ “ፕረሲደንት ሃገር ኤርትራ“ ኢሲያስ አፈ-ወርቅ: ከተማ ባጽዕ ኤርትራ

ብመጀመርያ ብጸያዊ ሰላምታይ ይብጸሕኩም። ካብኡ ቀጸለ ከኣ ቦቲ ካብ ቅድም ጀሚርኩም: ንዕድመ ስልጣነይ ንምንጥሕ: ብስወር ይኹን ብግሉጽ እትዓምም ዝጸናሕኩም ዕማማት: ከም ዓቢ ሞያ ስለዝቈጽጽ ደጊመ አመስግነኩም። ከይተሓለልኩም ክትቅጽሉዎ ድማ እላበወኩም።

ዝተናፈቅኩም ብጸት! ካብዚ ቀጸለ ኣብቲ ኣውራ ትሕዝቶ መልእኽተይ ክኣቲሞ: ነዛ “አማውታና ድሕርን ቅድምን ከይከውን አይንተሃመል“ እትብል መልእኽቲ: ከምሓላል-ፈልኩም ፍቕዱለይ።

ርግጽዮ: እቲ ካብ ሜዳ ኣትሒዝና ክሳብ ሎሚ: ብስወር ዓቂብናዮ ዘሎና ጉዳይ ኤርትራ: ህዝቢ ኤርትራ ክሳብ ሎሚ ከይተረድአ ከምዘሎ ንዓኹምን ንዓይን ንጹርዮ። እቲ ቀንዲ መኸንያት ከኣ: ኣነን ንሰኹምን ነቲ ምስጢር ሓቢእናዮ ክሳብ ሎሚ ንጉዳዝ ስለዘሎናዮ። እዚ ንህዝቢ ኤርትራ ተኸቂሉዎ ዘሎ ሕቡእ ፖለቲካ ጸገምዚ ሓደ ምዓልቲ ህዝቢ ኤርትራ ብግቡእ እንተድኣ ተረዲኡዎ: ንሰኹምን ኣነን ዕድሜና ከምዝሓጽር ፍሉጥዮ። ምእንትዚ እምብኣር ህዝቢ ኤርትራ ክሳብ ግዜ ሞቱ: ፍታሕ ከይረኸበ ብተስፋ ጥራይ ውሽጡ-ሕፋር ኮይኑ ተደናጊሩ መታን ክነብር: ኩሉ ግዜ ሚላታት እናቀያየርና እቲ ምስጢር ከይመልቂና ብጥንቃቄ ክንዓዩ ኣሎና።

አጸቢቕኩም ክምትፈልጡዎ: እቲ ካብ ቅድም ጀሚርና ክሳብዚ እዋንዚ: ኣነ ብነጀው ንሰኹም ድማ ብኔው ኩንና: ብልፍንቲ ክንዓዮም ዝጸናሕና ንህዝቢ ኤርትራ ዘደናግሩን ዝፈላልዩን መደብ ዕዮታት: ህዝቢ ኤርትራ ክሳብ ሎሚ ከዩስተ-ብሃለሎም ከምዝጸንሐ ይርድኣኩምዮ። ስለዚ ሓደራ ክብለኩም ዝደለ: ሚላታትና ህዝቢ ከይፈለጠ ከሎ: ብብእዋኑ ክንቀያይሮ ኣሎና። ንኣብነት እነ ሓደ መደናገሪ መደብ-ዕዮ ምሂዞ ምስ ኣተግበርኩዎ: ቀልጢፊ ህዝቢ ክርዳኦ ክጅምር ከሎ: ሓዲሽ መደብ ዕዮ እናምሃዝኩ እየ ኩለል ዘብሎ ዘሎኹ። ንመረዳእታ: እቲ ህዝቢ ኣብ ሕገ-መንግስቲ ዝተመሰረተ ፍትሕን ዲሞክራሲያን መታን ከይጠልብ: “መራሕቲ ብብልሽውና ሰኽሮምና: መራሕቲ መጃሃዲን ዓንቁፎምና: ሱዳን ዘርያትና: የመን ወሪራትና: ወያነ ዶብና ጠሪሮምልና: ህዝቢ ሶማሌ ተወጺዑና: ሕቡራት ሃገራት እገዳ በይኖምልና“ እናበልኩ: ነቲ ቀዳማይን ቀንድን ጠለብ ከዊለ: ንህዝቢ ሓራ ኮይኑ ከይመራመር እየ ዘደናግሮ። ንሰኹምውን ነቲ መላእ ህዝቢ ኤርትራ: ካብ ቅድም ጀሚሩ ዝሓልሞ ዝነበረ: መሰረታዊ ፍታሕ ሕቶ ስምረት ከይመለስኩም: ገና “ኣቦይን ኣደይን በበይኑ ጸሎቶም“ ዝኾና ኣብ 20 ውድባት ተራቢሕኩም: ተፋላሊኹም ኣብታ ህዝቢ ኤርትራ ን40 ዓመታት ዝኣክል ክቃለሳ ዝነበረ ኢትዮጵያ ዓሪጵኩም: መፍትሒ ሽግር ህዝቢ ኤርትራ ብሓገዝ ወያኔ እየ ዝመጽእ ብምባል ምቅላስኩም ጽቡቕዮ። ሓንሳብ ምሕዝነት ገርና ኢልኩም ትእውጁሞ: ቅንይ ከይበልኩም ድማ ኪዳን ኣቲና ትብሉ። ንሱ ምስኣረገ ከኣ ሎሚ ከኣ ሃገራዊ ዋዕላ ክንገብር ኢና ኣናበልኩም ላዕልን ታሕትን ትብሉ ኣሎኹም። ህዝቢ ኤርትራ ግና ብተስፋ ጥራይ ቍልጭ እናበለ ብኣይን ብኣኹምን ከይቀሰነ ይበትኽ ኣሎ። በዚ ሚላዚ ድማ ዕድመ ስልጣነይን ስልጣንኩምን ገና ይቕጽል ኣሎ። ስለዚ እቲ ኣነን ንሰኹምን ኣብ ሓደ ቅርሺ ክልተ ገጽ ኩንና ምዕያይና: ብወገነይ ዕጉብየ። ኣጅኹም በዚ ሚላዚ ድኣ ከይተሓለልኩም ቀጽሉዎ። እንተዘይኮይኑ ግን ዋላኳ አማውታና ድሕርን ቅድምን ኣንተኹን: ውድቀተይን ውድቀትኩምን ዓወት ህዝቢ ኤርትራ ከምዝኾነ ክትግንዘቡ

ይግባእ። ምእንቲ'ዚ ምስጢር ከየምሎቕኩምን ሚላታት እናቀያየርኩምን፡ ነቲ ህዝቢ ኤርትራ ዘይፍጸም ተስፋ ኣናኣተስፈኹሞ ስራሕኩም ቀጽሎ።

ብርግጽ ኩሉኹም ኣብ ኢትዮጵያን ኣብ ሱዳንን፡ ኣብ ካልኦት ወጻኢ ሃገራትን ዘሎኹም መሻርክተይ መራሕቲ ውድባት፡ ውጽኢት ፈስቲቫታትኩምን ጉባኤታትኩምን፡ ከምቲ እነ ዝጸበዮ ብምኻኑ ንኹሉኹም ብጸተይ መራሕቲ ውድባት የውሃና እብለኩም። ሓደ ሓደ እዋን ግን “ስምረት! ሃገራዊ ዋዕላ!” ኣብ ክንዲ ምስ ባዕዳውያን ሃገራት ምልፋን፡ ምስ ኣብ ውሽጢ ዘሎ ህዝብና ምልፋን! ኢ.ህ.ግ.ዲ.ፍ. ጸሊም ፍሺስታዊ ኮሎንያል! ኢሲያስ ሕጉ ኣልቦ ፍሺስቲ! ብብዓድኹም ተጣራኒፍኩ ማሕበራት መስርቲ! ዝብሉ ጭርሖታት ክሰምዕ ከሎኹ፡ እስተረኒ! ሎምስ ኣብ ማእከል'ዘን ውድባት'ዶ፡ ንጹሃት ሓርበኛታት ተፈጠርም ኮይኖም፡ ኣናበልኩ ኣዝዩ እሻቐል። ጽንሕ ኢልኩም ግና “ኣኸባ እነካይደሉ ቦታ እንዲና ስኢና”፡ እቶም ኣብ ኢትዮጵያ ዘለው ኣባላትና ኣንዲዮም ቪዛ ዘይረኽቡ ኮይኖም እምበር፡ ኣብ ነጻን ምእኩልን ቦታ ዋዕላን ጉባኤን ምተገብረ ነይሩ። ከምኡ'ውን “ኣብ ኢትዮጵያ ዲሞክራሲ ኣሎ” ፓርላመንት ኣሎ፡ ሕጊ ድማ ኣሎ” ኣብ ኤርትራ ግና ኩሉ ስለዘየሎ” ስለዚ ዋዕላናን ኣኼባናን ኣብ ኣዲስ ኣበባዩ ክኸውን” እናበልኩም ምስምሳት ክትፈጥሩ ክሰምዕ ከሎኹ፡ ኣይበላናን'ዶ እዚኣ ድኣ እታ ብረቂቕ ስነ-ኣእምራዊ እትጉዳዝ ዘላ እነ ዝደልዮ ሚላ እንድ'ያ። ህዝቢ ተኣኪቡ ፍሕ ክሳብ ዝብል እተገልግል ሚላ ዶይኮነትን ኢሊ፡ ንግዜኡ ቀልጠፊ እጻናዕ። እቲ እትግዮም መደብ ዕዮታት ኩሉ ግዜ ክከተሎ ከሎኹ፡ ከምቲ ቅድሚ ሎሚ ዝለመድኩሞ ስለዝኾነ፡ ዘስግኣኒ ነገር የልቦን ኢሊ ከኣ ደገመ እጻናዕ። ስለዚ እነ ብነጀው (ብውሽጢ ኤርትራ)፡ ንስኹም ብኔው (ኣብ ወጻኢ)፡ በዘን ንዓዩን ዘሎና መደብ ዕዮታት እንተድኣ ተላፊናን ተሳኒናን ብቀጻልነት ሰራሕናን፡ ክሳብ ንኹሉ ግዜ ኣብ ስልጣን ክንበሊ ኢና። ብሂወትና ክሳብ ዘሎና ድማ ማንም ሓይሊ ኣይግልብጠናን'ዩ። ስለዚ ሕጂ'ውን ብእተሰላሰሉሞ ዘሎኹም ስራሕ ደገመ ደገመ ዮሃና እብለኩም።

እቲ ዮሃና ክብለኩም ዘገደደኒ ኣውራ መኻንያት ከኣ፡ ህዝቢ ኤርትራ ፍልልያቱ ኣጥፊኡ እንተድኣ ሰሚሩ፡ ንይንኣስ ይዕበ ሓይሊ ክምክቶን ክስዕሮን ስለዝኸእል፡ ህዝብና ንኸይሰምር ኢልኩም፡ እተካይዱሞ ዘሎኹም ቃልሲ ዝምጎሱ'ዩ። ነዚ ኣብ ትሕቲ ቍጽጽረይ ዘሎ ህዝቢ፡ ብዛዕባ ስምረት ክሓሰብ ይትረፍ፡ ካብ ዝወፈሮ ክምለስ ዋሕስነት ከምዘይብሉ ዝገብሩ፡ ኩራኹር ኣዋፊረ ሰጥ-ለበጥ ኣቢሊ እገዝኦ ኣሎኹ። በዚ'ውን ሻቕሎት ስለዘይብለይ ቀሲነየ። ነቲ ኣብ ስደት ተሰዲዱ ዝነበር ኤርትራዊ ግና፡ መታለልቲ ካድረታት ኣናልኣኸኩ ፍሕ-ፍሕ ንኹብሎ ብዙሕ ገንዘብን ጸዕርን ምሓተተኒ ነይሩ። ነዚ ዕማምዚ ግና ንስኹም ኣንተዘይትህሉዉ፡ ባዕለይ ንኸዓሞ ኣዝዩ ምኽበደኒ ነይሩ። ነዚ ከቢድ ዕዮ'ዚ ሓላፍነት ወሲድኩም ግና፡ ኣብ ግብረ ብምውዓልኩም ንዓይ ዓቢ ረዲኤት ስለዝኾነ፡ ኣብዚ'ውን ብጻዖዊ ምስጋናይ እብጸሕኩም።

ካብ ተመኩሮይ ተበጊሰ ከይረሳዕኩ ግና፡ ንገለ-ገለ ውድባት ምዕዶይ ክልግሰለን ምፈቶኹ። ንሱ ድማ ካብ ሓያሎ ኣባላተን ክዕዘብ ከሎኹ፡ እቲ ኣሰራርሐኸን ህዝቢ ክነቕሓሉ ዝኸእል ሚላ ኮይኑ ይርኣየኒ። ንሱ ከኣ ስኣን ረቂቕ ሚላ ኣብ ዕዮታትና ከይንጋገሞ፡ ድሕርን ቅድምን ተታሓሒዝና ከይንወድቕ ካብ ዝብል ፍርሒ'ዩ። ነቲ እነ እናቀያየርኩ ዝገብሮ ሚላታት እንተድኣ ኣስተብሂልኩምሉ፡ ካብ ሚዳ ጀሚረ ክሳብ ሎሚ ንኸምስል ኢሊ፡ ብብዓይነቶም ጥበባት እናቀያየርኩ'የ ጸኒሐ። ንኣብነት ካብ ግዜ ብረታዊ ቃልሲ ጀሚረ፡ ህ.ግ.ሓ. ካብ ኩሎም ሃይማኖታትን ብሐራት ኤርትራ ዝቈመት ውድብ ንኸትመስል ካብዝብል ስልቲ፡ ብመደብ ነቶም ብኣጸብዕ ዝቕጽሩ ዝነበሩ ኣሰላምን ደቂ ትግራይን፡ ካላኦት ምጻእተኛን ብወረጦ እናፈንቀልኩ ኣራርዮ፡ ዓቢ መዝነት ዓዲለዮም'ዩ። ብኸምኡ ተዋህሊሎም ድማ ሎሚ ንህዝቢ ኤርትራ ሰጥ-ለበጥ ኣቢሎም ይጓስዩሞ ኣለው። ኣረ ካብኹም ዝሕባእ የልቦን፡ ነስመራ ክንኣቱ ከሎና፡ ምስ 18 ሺሕ ትግራዎት ተጋደልቲ ኢና

አቲና። አዞም ትግራይዎች ዘላም ድማ ሎሚ እሙናት ኮይኖም፡ አብቲ ዝልግል ጽፍሒ መሪሕነት ተወዘዖም የገልግሉኒ አለው። ንአስመራ አቲና ኢ.ህ.ግ.ዲ.ፍ. ምስ መስረትና ድማ 50 ሺሕ አብ አስመራ ዝግበዩ ትግራይዎት፡ አባላት ፓርቲ ኢ.ህ.ግ.ዲ.ፍ. መዝጊብና፡ እዚአም ድማ ክሳብ ሎሚ፡ አብ ስቪላዊ መዳያት ተዋፊርም፡ ነቲ ኩሉ ስርሓት የሳልጡለይ አለው። ርግጽዮ አብ እዞን ሰውራ፡ ኩሉ ግዜ ተመሳሳሊ ሜላታትዮ ዝጥቀም ነይረ። እቲ ቀንዲ ሓይለይ አብቲ ገርሀኛ አውራጃ ሓማሴን ኮይኑ፡ መታን ከምስል ከአ ካብተን ካልኣት አውራጃታት ምእዙዛት ሰባት መሪጸ፡ “ዝብኢ ክሳብ ዘሎ ይሕንክስ” ከምዝብሃል በዚ ሜላዚ ክገዝእ ጸኒሐ። ካብኡ ንድሓር ግና ብፍላይ ንሓማሴን ጠሊመዮም። ምእዙዛት ደቂ ካልኣት አውራጃታት ሓርዮውን ክሳብ ዝልብሙ መዝነት ሂበዮም። ነቶም ደቀባት ሓርበኛታት ግና ጉሒፊዮም። እቲ ሰውር ዓላማይ ግን ካልእ እዩ ነይሩ። ማለት ንሓደ ሸቶ ንክትወቅዕ እንተድኣ ኩንካ፡ አብ ሓደ መስርሕ ዝተፋላለዩ መድረኻት ክሕለፍ አለዎ። ሎሚ ብፍላይ እቲ ኤርትራ ንኤርትራውያን ዝብል መድረኽ፡ ብትግራይ ትግራኝ ተተኪኡ ዳርጋ አብቂዮዮ። እቲ ትግራይ ትግራኝ ዝብል መድረኽውን፡ ቀስ አናበለ ምስ ቅንጅት ተሓናፊጹ አብቲ ዝድለ ሸቶ ገጹ ክጉግዞዮ።

ርግጽዮ እዚ ኩሉስ ባዕሉ ኢሲያስ ድዩ ምሂዞም ኢልኩም ክትግረሙ ትክእሉ ኢኹም። አይፋሉን፡ እነ ከም ሓንቲ ሪፖት-ኮንትሮል ተጠቂቐዮ ዝሰርሕምበር ባዕለይ ዝምሃዝኩም ብልሓት አይኮነን። ነቲ ረቂቕ ሜላታትን ጥበባትን ግና፡ እቶም ሰውራት መሃንድሳት ባዕዳውያንዮም ሓንጸጸም ሂሰምኒ። ናተይ ስራሕ ካብታ ካብ ቃኘው ጀሚረ፡ ብስወር ዝተማዕድኩም ምዕድን፡ ዝተሃሀበኒ መደብ ዕዮን፡ ምዕይ ከይበልኩ ምትግባር ጥራይ እዩ። እንተድኣ ቍሩብ ሸተት ኢሊ ግና ንዕርብተይ ስለዝኾነ፡ ነቲ ዝተሃሀበኒ ምክርን መደብ-ዕዮን ከዩጉደልኩ አንተኺኢሊውን አናመላእኩ፡ ከም ፈረስ ንቕድሚት ጥራይ እናጋለብኩ፡ ንክተግብር ቃል አትዮዮ። እዚ ክብለኩም ከሎኹ ግና፡ ነፍሲ-ወክፍና መራሕቲ ውድባት፡ ዝተፋላለዩ ረቂቕቲ ሜላታት እናተጠቐምና፡ ንሓደ ዓላማ ንምትግባር ምስ ሰውራት ሓይልታት ቃል-ኪዳን አቲና ኢና። እዚ ማለት ድማ እቲ አብ መወዳእታ ዝረብሕ፡ ህዝብና ዘይኮነስ እቶም ዝልኣኹና ሰውራት ባዕዳውያንዮም። ነዚ ውዕልዚ ከአ ሓቂ መሲሉና ሓንሳብ ተሃሚልና ስለዝኣቶናዮ፡ ክሳብ ንመውት ካብኡ ከነምልጥ አይንክእልን ኢና። ሓሞትን መግንግን ገርና ድልዮት ህዝብና እንተንፍጽም ኔርና ግና፡ ህዝብና ምተዓወተ ነይሩ፡ ንሕና ከአ ተሪኽ ገዲፍና ብኸርግት ምሓለፍና ኔርና። ከምኡ ስለዝገበሩ ከአዮም እቶም ሰውኣትና ዓስበም ንኸንቱ ጸሜኻ ኤሳው ኮይኑ ተሪፋ ዘሎ። ንሶም ብጅግንነት ግቡአም ፈጸሞ አብ ሜዳ ተሪፎም። ምስዚ ሎሚ አብ ኤርትራ ዝራኤ ዘሎ ተረክቦ ግና ደሞም ደሙ-ክልቢ ኮይኑሎ። እቶም ብድሕሪ ድፋዕ ተጸጊዕና ዝሕለፍናዮ ግና ነታ ሃገር ንዕንድረላ አሎና። ሓቂ ክንዛረብ አንተድኣ ኩንና ሕድሪ ሰውኣት ብዘይ ንሕስዖ ጠሊምና ኢና። ንስኹምውን ዳርጋ ከምቲ ስትራተጂ ናተይ ኢኹም ትኸዱ ዘሎኹም፡ እቲ ርክብ ምስ ወያነ አይትሕደግዎ። ወያነን ኢ.ህ.ግ.ዲ.ፍ.ን ማንታ ከምዝኾና ግና ብዘይ ቀላግለም ክነግረኩም እፈቱ። እነን አቶ መለስን እሞክኣ ናይ ሓደ ቅርሺ ሓደ ገጽ ኢና። ስለዚ ብኸምዚ ንጉዳዩ ዘሎና አንተድኣ ቀጸልና፡ እቲ ህዝቢ አይክግጥመናንዮ። እነ ዕድመ ስልጣንይ ክናዋሕዮ። ንስኹም ከአ ከላል እናበልኩም ክትኣርጉ ኢኹም።

እቲ ምሳኹም ከዩስሓሕበኒ ዘስግኣኒ ዝነበረ ጉዳይ፡ ምንጪ ገንዘብ ካብ ወጸኢዮ። ብሕልፊ ብሕልፊ አብ ስደት ዘሎ ኤርትራዊ፡ እሞክኣ አብ ትሕቲ ቍጽጽርና ዝርከብ፡ “ክልተ ካብ ሚእቲ ድራር ተጋደልቲ፡ ስንቂ ደቂ ሰውኣት ወዘተ...እናተባህለ ዝውህለል ገንዘብ ቍሊሕ ዘይምባልኩም፡ ብዝያዳ አመስግነኩም። እቲ ካብ ኩሉ ዘሕጉሰኒ ድማ፡ አብዘን ኩለን ዝሓለፉ ዓመታት፡ ካብ ስሩዓተይ ክልተ አባላት አስዲዕኩም ክትጥርኑፉ ዘይምክኣልኩም አዘዩ የሕጉሰኒ። ብዛዕባቲ ብቀጥታ ይኹን ብተዘዋዋሪ፡ ካብኹም ካብ መራሕትን፡ ካብ ስርዓትኩምን ካብ አንስትኹምን አንስቲ ስሩዓትኩምን፡ ዝረኸቦ ዘሎኹ አታዊውን ውሑድ ስለዘይኮነ የቐንየለይ። ግቡኤን አማሊኤን ዓመት ዓመት ንኤርትራ ክመጸ ክርኢ ከሎኹ-

ሕገ-ሰነድ። የቅንጥላይ እዚውን ዓቢ ረዲኤትዮ። ባጤራ ወጻኢ እንተድኣ ኣዋህሊልኩም ኣሊኹምውን፡ ጥራይ ክልተ ካብ ሚእቲ ክፈሉምበር፡ ከምድላይኩም ካብ ቶሮንቶ መጻእኩም ኣብ ደርዓንትቶ፡ ካብ ስቶኮሎም መጻእኩምውን ዋላ ኣብ ዓደኮሎም መሬትን ገዛውትን ክትዕድጉ ይፍቀደልኩምዮ። “ኣኼባታት መንግስቲ ኤርትራ፡ ብኣብ ወጻኢ ዝቐመጡ ኤርትራውያንዮ ዝዕንገል። ኣናበልኩም ንኸተምሰሉ ኢልኩም እትሃረቡዎ እንተኾነውን ኣይተጋገቡምን። ከምቲ ቅድም ኢሊ ዝገለጸኩዎ፡ ብኹሉኹምዮ ዝዕንገል ዘሎኹም፡ ኣብዚውን ደጊመ ብጻዖዊ ምስጋናይ ኣቐርብልኩም። ከም መሳርሕተይ መጠን፡ ክሕብረኩም ዝደልዮ ሓደ ኣገዳሲ ቍምነገር ኣሎ። ንሱ ድማ ንመንእሰያት ኤርትራውያን ዘርኢ ጉዳይ እዩ። ንኸትሕጉሱ መንእሰያት ኤርትራ፡ ኣብ ውሽጢ ሃገር ፍኒሕ-ኒሕ ከምዘይብሉ ገከረው ኣቢሊ ሓዘዮም ኣሎኹ። ነቲ ምዓልትን ለይትን ዝትምነይዎ መሰረታዊ ለውጢ ዝበሃል፡ ክረኽቡዎ ስለዘይከኣሉ፡ ሃገር ሽኡል ኮይናቶም ራሕሪሖማ ሃጽ ኢሎም ይጠፍኡ ኣለው። ንዓይ ግን ቅጭጭ ኣይብለንንዮ። መኸንያቱ ድማ ንመግዛእተይ ክጽመሙ ኣብዘይከኣልሉ እዋን፡ ኣንጻርጺሮም ናዕቢ ከምጻኡላይ ከምዝኸኣሉ ስለዝተገንዘብኩ፡ ቀዲመዮም ገገፊ፡ ንሳዋ እንጋርቶም ኣሎኹ። ኮከብሊሎም እንተድኣ ኣብ ከተማታት ተራእዮም ከኣ፡ ተተኣርዮም ንዋዓዮም ክዳገኑ። ኣብ ዊዓ ፈንጠርጠር ኣንተይሎም ከኣ፡ ከምታ ኣካለ-ሰንኩላን ኣብ ማይሓባር ዝተረሸኑ ይርሸኑ። ግና ካብ ኣብ ሃገሮም ተረሸኹም፡ ፊሳም ኣብ ዓዲ ተራራ ንሰማዒ ዝገርሞ፡ ነፊጽም ኣብ ምድረበዳ ሱዳንን ሊብያን ሞይቶም። ብኣሞራ እንተተበልዑን፣ ኣብ ማእከለይን ቀይሕ ባሕሪ ጥሒሎም ድራር ዓሳታት እንተኾኑን፡ ረሳም ካብ ኤርትራ ስለዝርሓቑ፡ እቲ ህዝቢ ኣይሓምየንንዮ። እቶም ምድረበዳ ጥሒሶምን፡ ባሕሪ ሰጊሮምን፡ ኣባኻትኩም ብሂወቶም ዝበጽሑ ከኣ፡ እንተ ኣብ ትሕቲ ውድበይ፡ እንተስ ኣብ ትሕቲ ውድብኩም ተሰሪዖም፡ ምክትታሎም ናታትኩም ንጥፊታት ከድሊዮ። እንተድኣ ዘንጊዕኩም ግና በላሕቲ ስለዝኾኑ፡ ቀልጢፎም ክጣራነፉዮም። ኣማውታና ድሕርን ቅድምን እኳ ኣንተኾነ፡ መጀመርያ ግና ብኣኹምዮም ዝጅምሩ። ስለዚ ኣይትተሃመሉ።

ነዚ ሓጋዚ ዝኾነኩም ድማ፡ እቲ ብ1977 ዓ.ም. ኣብ ሜዳ ኤርትራ ዝተረኽበ ተርእዮ ምዝካርዮ። ኣብቲ እዋንቲ ገሌኹም ኣባላት መሪሕነትን ካድራት ጀብሃን፡ ገሌኹም ከኣ ኣባላት መሪሕነትን ካድራትን ህ.ግ.ሓ.ኤ. ኢኹም ኔርኩም። ኣብ ውሽጢ ጀብሃ ለውጢ ዝደሊ ሓይሊ ክጠራነፍ ምስ ጀመረ፡ እቶም ሽዑ መራሕትን ካድራታት ጀብሃ ዝነበርኩም፡ ሎሚ ከኣ ኣባላት መሪሕነት ውድባት ዘሎኹም፡ ነዚ ሓይሊዚ “ፋሉል” ዝብል ስም ኣጠሚቐኩም፡ ብብረት ምስ ዘበጥኩም፡ ኣባና ዑቕባ ሓቲቱ ሰሊሙዮ። ኣብቲ ግዜትቲ መራሕትን ካድራታትን ህ.ግ.ሓ.ኤ. ዝነበርና ድማ፡ እታ ንዓኹም ዘሰግኣትኩም ንዓናውን ተሰግኣና ስለዝነበረት፡ ከይተሃመልና ትቐብል ኣቢልና፡ ኣብ ውሽጢ 3 ወርሓት ዓለምና፡ ነታ ንስኹም ዝጀመርኩማ ቅንጻላ፡ ብምዕቡል ሚላ ኣብ ዙፍት ባጽዕ ኩነ ኢልና ስለዝጠበሰናዮም፡ ቀለብ ዓሳታት ባሕሪ ኮይናም ሓቂቕምዮም። እቲ ነዚ ተረክቦዚ ክዝክር ዘገድደኒ ከኣ፡ በቲ ነዊሕ እዋን ኣናሰራሕናሉ ዝመጸእና፡ ስወር መደብ ዕዮና ስለንራኹብ፡ ንመንገዲ ጥፍኣት ተላፊና ምስራሕ፡ ሎሚ ከምዘይጀመርናዮ ንኸዝኻኸረኩም ኢሊዮ። ሎሚ ድማ ከምታ ኣብ ልዕሊ ፋሉል ዝፈጸምናዮ፡ ነዞም መንእሰያትኩም ኣቶም ምስ ኣድብዮም ዘለው፡ ምኩራት ዲሞክራሲያውያን ባእታታትን፡ ምንቅስቓሳትን ተዋሃሂዶም ከይጣራነፉዮም፡ ነታ ሓመድ-ድቤና ከዮቃላጥፉዮም፡ ውቅያኖስ ሰጊሮም ኣባኹም በጺሖም ስለዘለው፡ ሓደራ ኣይትሕመቑ ተጻናጸንዎም። በቲ መርበብ ስለያኹም ገርኩም ጥራይ ዕገትዎም። ምስኣ ኣተሓሕዘ ከዝኻኸረኩም ዝደልዮ ኣገዳሲት ነገርውን ኣላ። ኣዞም መንእሰያስ እዚኣቶም ኣብ ሱዳን ከለው ጥራይ እንተድኣ ተሃሚልናሎም፡ ተጣራኒፎም ከኸጅሁና ይኸኣሉዮም። እዛ ምጥርናፎም ኣንተድኣ ተጀሚራ ዮልና ጠፊኣና ማለትዮ። ብመጀመርያ ድማ ብኣኹም ከምዝጅምሩ ክትሰሕቱዎ ዮብልኩምን። ስለዚ ከዮዘንግዑና ኩሉ ነገር ገዲፍኩም፡ ኣርሒቕም መታን ክጠፍኡ ኣብቲ ቀጻሊ ስደቶም ወረቓቕቶም ኣሳላልጡሎም ኢኹም። ብወገንና ገንዘብ ኣናኣኸፊልናዮም ጸጺዒና ንሱዳን ምብጻሕ

አይንሳምቅን ኢና። ደቂ ሃብታማት እንተኮይኖም ድማ፡ አሽሓት ደላራት ምስከፈሉና ካብ ማእከል አስመራ ብነፋሪት አስቂልና ኢና ነፋኑም። ብወገን ወያኔውን ብጽቡቕ ተቐቢሎም፡ ቪዛታት እናወቅዑሎም ግርምጥም ዝተሓባበሩዎም ዘለው። ንሰኹምውን ዋላ ኣብ ኣዲስ አበባ ኣንተኹነውን፡ ሓደራኹም ኣብ፡፡ ምስልላጥ ቪዛ ከይተዳናጎዩ ከምዝፋነው ግበሩ።

ብዝተረፈ ሞትናን ሕይወትናን ድሕሪትን ቅድሚትን ስለዝኾነ፡ ከምዛ ዘሎናዎ ተላፊንና ክሳብ መወዳእታ ሓባራዊ መደብ-ዕዮና ተላፊና ነተግብር። ሓንቲ ክምሕጸነኩም ዝደልዎ ግን፡ ምናልባት ኣነ “ተቓዎምቲ ውድባት ዝብሃላ የሎዎን ኢሊ፡ ፕሮፓጋንዳ ኣንተነፋሕኩ ሓቂ ከይመስለኩም። ነቲ ኣብ ውሽጢ ኤርትራ ዘሎ ህዝቢ፡ ልቡ ንክደፍን ኢሊ ዝገብሮ ስነአምራዊ ወፍሪዮ። ንሰኹምውን ከምዚ ኣነ ብዛዕባ ኣሜሪካ ንክምስል ኢሊ፡ ክጸረፋ ዝውዕል ዘሎኹ፡ ኣንታይ ግድኹም ብዛዕባይ “ዲክታቶርዮ” እናበልኩም ከምድላይኩም ጽሓፉን ተዛረቡን። ኣይትሰከፉ። ካብ ልብኹም ከምዘይኮነ ስለዝርድኣኒ፡ ጥይት ጥራይ ኣይትተኩሱለይ ኣምበር፡ ጸርፍሰ ከምዘይለግበኒ እፈልጥዮ። ንመን ኣሚንኩም ዲኹም ዓመት ዓመት ኣንስትኹም እናልኣኹም ቪላታት ትዕድጉ ዘሎኹም? ወይክኣ ኣይትፈልጡን ዲኹም፡ ሎሚሞ ከኣ እቲ ህዝቢ ኣብ ቅድሚ ኣደባባይ እዩ፡ ዓው ኢሊ ኤህ! ኣናበለ ክራገመኒ ዝውዕል ዘሎ? ንዝኾነ ይኹን ግን፡ ኣብ ማእከልኩም ካብ ኣባላትኩም ቊጽሪ ፋክሰይን (Fax) ኢሜይልይን ዘለዎም ወክልተይ ስለዘለው፡ ብእኣም ኣቢልኩም ንክትራኹቡኒ ጸገም ስለዘየለ ቀላዓለም ኣይትግበሩ። ከምቲ ኣቐዲመ ዝገለጽኩም ግና፡ አማውታና ድሕርን ቅድምን ከይክውን ነፍሲ-ወክፍና ኣይንተሃመል።

ካብ “ፕረሲደንት ሃገረ ኤርትራ” ኢሲያስ ኣፈ-ወርቅ ከተማ ብጽዕ ኤርትራ፡ 11 ሚያዝያ 2010 ዓ.ም.